

SPRAWOZDANIE

**Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU MONITORUJĄCEGO
NARODOWY PLAN ROZWOJU**

ORAZ

**PODKOMITETÓW MONITORUJĄCYCH
DS. POLITYK HORYZONTALNYCH**

ZA OKRES OD 23 LUTEGO 2004 R. DO 31 MAJA 2007 R.

Czerwiec 2007

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. PRZEBIEG PRAC W RAMACH KOMITETU MONITORUJĄCEGO NPR/PWW	4
1.1. PRZEBIEG PRAC W 2004 R.	4
1.2. PRZEBIEG PRAC W 2005 R.	5
1.3. PRZEBIEG PRAC W 2006 R.	6
2. PRZEBIEG PRAC W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH PODKOMITETÓW MONITORUJĄCYCH	7
2.1. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. ZATRUDNIENIA I ZASOBÓW LUDZKICH	7
2.2. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW	8
2.3. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. ŚRODOWISKA	9
2.4. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. POLITYKI REGIONALNEJ	11
2.5. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. INNOWACYJNOŚCI I SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO	12
PODSUMOWANIE	14

WPROWADZENIE

Podstawę prawną powołania i działalności Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju oraz działających w jego ramach Podkomitetów Monitorujących ds. polityk horyzontalnych stanowią przepisy art. 35 *rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych*, art. 39 i 40 *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju* (Dz.U. nr 116, poz. 1206 z późn. zm.), zapisy Narodowego Planu Rozwoju, zatwierdzonego *rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006* (Dz.U. nr 149 poz. 1567 z późn. zm.) oraz Podstaw Wsparcia Wspólnoty, zatwierdzonych decyzją Komisji Europejskiej z dnia 22 czerwca 2004 r.

Komitet Monitorujący Narodowy Plan Rozwoju został powołany *zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów nr 68 z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju 2004 – 2006*, zaś Podkomitety – uchwałami KM NPR/PWW, a tryb pracy Komitetu i Podkomitetów określają regulaminy przyjęte przez członków w drodze uchwały.

Komitet Monitorujący NPR/PWW, zgodnie z zapisami *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju*, sprawuje nadzór nad przebiegiem realizacji NPR/PWW. Natomiast działające w ramach KM NPR Podkomitety, zgodnie z przywołanymi powyżej aktami prawnymi, mają za zadanie monitorowanie – w przekroju wszystkich programów operacyjnych – następujących kwestii horyzontalnych:

- ◆ zatrudnienie i zasoby ludzkie,
- ◆ MŚP,
- ◆ środowisko,
- ◆ polityka regionalna,
- ◆ innowacyjność i społeczeństwo informacyjne.

Sekretariat KM NPR/PWW, usytuowany w Instytucji Zarządzającej PWW w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, pełni funkcję sekretariatu dla Komitetu oraz czterech z pięciu podkomitetów – wyjątek stanowi Podkomitet Monitorujący ds. małych i średnich przedsiębiorstw, w przypadku którego prowadzenie sekretariatu zostało powierzone Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”. Natomiast wobec wszystkich podkomitetów Sekretariat KM NPR/PWW pełni funkcję koordynacyjną – m.in. odnośnie do wyznaczania osób do prac w podkomitetach czy przedkładania uchwał dotyczących podkomitetów pod obrady KM NPR/PWW – oraz opiniodawczą – m. in. w zakresie zgłaszanych przez członków podkomitetów propozycji ekspertyz.

Koszty organizacji posiedzeń oraz pozostałej działalności Sekretariatu KM NPR/PWW i sekretariatu Podkomitetu ds. małych i średnich przedsiębiorstw finansowane są w ramach Programu Operacyjnego *Pomoc Techniczna 2004-2006*.

1. PRZEBIEG PRAC W RAMACH KOMITETU MONITORUJĄCEGO NPR/PWW

Podstawą formalną prac Komitetu Monitorującego NPR/PWW jest – obok wspomnianych we Wprowadzeniu aktów prawnych – regulamin Komitetu przyjęty *Uchwałą nr 1* KM NPR z dnia 28 lipca 2004 r. (z późn. zm.). Zgodnie z ww. regulaminem Komitet zbiera się nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju Komitetowi Monitorującemu przewodniczy Instytucja Zarządzająca PWW lub jej przedstawiciel. Do grudnia 2005 r. funkcję Przewodniczącego Komitetu sprawowała Pani Krystyna Gurbiel, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki i Pracy (a następnie Ministerstwie Rozwoju Regionalnego), natomiast obecnie obradom KM NPR przewodniczy Pan Jerzy Kwieciński, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego.

Członkami Komitetu są, obok przedstawicieli rządu, reprezentanci strony samorządowej oraz partnerów społeczno-gospodarczych (w zrównoważonych proporcjach), przy czym w składzie osobowym KM NPR promowana jest zasada równowagi płci. Szczegółowo skład Komitetu Monitorującego NPR/PWW określa art. 39 ustawy o Narodowym Planie Rozwoju.

Zgodnie z zapisami powyższej ustawy do najważniejszych zadań KM NPR można zaliczyć:

- wyrażanie opinii i wniosków w zakresie dostosowań i zmian w kierunkach i sposobach realizacji Planu;
- rozpatrywanie i zatwierdzanie, przed przedłożeniem Radzie Ministrów, rocznych sprawozdań i sprawozdań końcowych z realizacji Narodowego Planu Rozwoju;
- monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji Planu;
- zgłaszanie Instytucji Zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty propozycji zmian w ramach poszczególnych programów operacyjnych, które ułatwią osiągnięcie celów Planu lub usprawnią zarządzanie pomocą, w tym zarządzanie finansowe;
- opiniowanie zgłoszonych przez IZ PWW propozycji przesunięć środków między programami i priorytetami w ramach Planu;
- inne sprawy zgłoszone przez przewodniczącego albo członków Komitetu Monitorującego NPR.

W posiedzeniach Komitetu uczestniczą z prawem głosu członkowie, stali zastępcy lub osoby upoważnione przez członków KM NPR, a także – w charakterze obserwatorów – przedstawiciele Komisji Europejskiej oraz reprezentanci zainteresowanych resortów i instytucji.

Od początku funkcjonowania Komitetu do końca maja 2007 r. odbyło się dziewięć posiedzeń KM NPR/PWW. Agendy kolejnych spotkań Komitetu stanowią *Załącznik 1* niniejszego *Sprawozdania*.

1.1. PRZEBIEG PRAC W 2004 R.

W 2004 r. Komitet Monitorujący NPR/PWW spotykał się trzykrotnie.

I posiedzenie w dn. 23 lutego 2004 r.

Posiedzenie inauguracyjne działalności Komitetu o charakterze organizacyjnym odbyło się 23 lutego 2004 r., jeszcze przed przystąpieniem Polski do UE. Omówiono wówczas zadania

i harmonogram pracy KM NPR oraz Podkomitetów ds. polityk horyzontalnych, a ponadto przedstawiono ogólną prezentację Podstaw Wsparcia Wspólnoty dla Polski na lata 2004-2006 i stan przygotowań do ich wdrażania.

II posiedzenie w dn. 28 lipca 2004 r.

Drugie spotkanie KM NPR w 2004 r. poświęcone było m.in. następującym kwestiom: przyjęciu regulaminu pracy Komitetu, omówieniu składu i zadań Podkomitetów Monitorujących ds. polityk horyzontalnych oraz informacji na temat stanu przygotowań w zakresie wdrażania Narodowego Planu Rozwoju dla Polski na lata 2004-2006. Przedstawiono także Plan oceny NPR na lata 2004-2006. Ponadto, w październiku 2004 r. przyjęto w trybie obiegowym uchwały w sprawie powołania poszczególnych podkomitetów monitorujących ds. polityk horyzontalnych.

III posiedzenie w dn. 7 grudnia 2004 r.

Na trzecim spotkaniu KM NPR zaprezentowano *Raport kwartalny z realizacji NPR/PWW*, a także bieżące kwestie związane z realizacją Podstaw Wsparcia Wspólnoty, w tym koordynację z działaniami Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Przedstawiono również informację na temat realizacji mechanizmu prefinansowania, jak również pomocy publicznej realizowanej w ramach Narodowego Planu Rozwoju / Podstaw Wsparcia Wspólnoty oraz *Planu działań ewaluacyjnych NPR na lata 2004-2006*. Ponadto, poruszono kwestię dotychczasowych prac Podkomitetów, jak również planu pracy i projektu budżetu KM NPR na 2005 r.

1.2. PRZEBIEG PRAC W 2005 R.

W 2005 r. również odbyły się 3 posiedzenia KM NPR/PWW.

IV posiedzenie w dn. 8 czerwca 2005 r.

Na czwartym posiedzeniu Komitetu zatwierdzono sprawozdanie roczne z realizacji Narodowego Planu Rozwoju / Podstaw Wsparcia Wspólnoty w 2004 r. wraz z dołączonymi rekomendacjami, a także dokonano zmian w uchwałach powołujących Podkomitety ds. polityk horyzontalnych oraz regulaminie pracy KM NPR. Spośród zagadnień poruszonych na posiedzeniu należy wymienić: informacje na temat kryteriów dokonywania przesunięć środków pomiędzy działaniami w ramach priorytetów, bieżącego stanu realizacji PWW, jak również stanu uruchomienia systemu SIMIK.

V posiedzenie w dn. 21 września 2005 r.

Kolejne spotkanie KM NPR poświęcone było omówieniu następujących kwestii: działań podjętych w celu usunięcia zidentyfikowanych w czerwcu 2005 r. zagrożeń w realizacji programów, działań i projektów współfinansowanych ze środków strukturalnych; aktualnego stanu realizacji NPR/PWW oraz *Zintegrowanej strategii działań promocyjnych i szkoleniowych Instytucji Zarządzającej Podstawami Wsparcia Wspólnoty w Polsce na lata 2004-2006*, a także postępów w realizacji Planu Oceny NPR 2004-2006.

VI posiedzenie w dn. 21 grudnia 2005 r.

Najistotniejszą decyzją podjętą przez Komitet Monitorujący na kolejnym posiedzeniu było przyjęcie uchwały KM NPR w sprawie realokacji środków pomiędzy priorytetami SPO *Rybołówstwo i przetwórstwo ryb*. Ponadto, przedstawiono kolejną prezentację na temat bieżącego stanu realizacji PWW, jak również informację nt. bieżących założeń dla dokumentów programowych w okresie programowania 2007 – 2013.

1.3. PRZEBIEG PRAC W 2006 R.

W 2006 r. KM NPR/PWW spotykał się trzykrotnie: 12 czerwca, 19 września oraz 5 grudnia. Ze względu na fakt, iż zgodnie z decyzją KE z dnia 1 sierpnia 2006 r. (*Wytyczne dotyczące zamknięcie pomocy finansowanej z funduszy strukturalnych*) realokacje środków pomiędzy priorytetami mogły być dokonywane jedynie do końca 2006 r., najważniejsze decyzje Komitetu w 2006 r. dotyczyły – obok zatwierdzenia sprawozdania rocznego z realizacji NPR/PWW w 2005 r. – przyjęcia uchwał w sprawie realokacji środków pomiędzy priorytetami wszystkich sektorowych programów operacyjnych.

VII posiedzenie w dn. 12 czerwca 2006 r.

Na VII spotkaniu Komitetu zatwierdzono przesunięcie środków pomiędzy priorytetami SPO *Rozwój zasobów ludzkich* oraz SPO *Rybołówstwo i przetwórstwo ryb*. Ponadto, przedstawiono informację odnośnie do realizacji zintegrowanej strategii działań promocyjnych i szkoleniowych IZ PWW.

VIII posiedzenie w dn. 19 września 2006 r.

Na kolejnym posiedzeniu przyjęto uchwały w sprawie realokacji środków pomiędzy priorytetami SPO *Transport*, SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw*, SPO *Restrukturyzacja i modernizacja...* oraz SPO *Rybołówstwo i przetwórstwo ryb*.

Na VIII spotkaniu KM NPR omówiono również zagrożenia w realizacji celów programów współfinansowanych z funduszy strukturalnych 2004-2006, a także przedstawiono informację na temat pracy Podkomitetów Monitorujących ds. polityk horyzontalnych oraz niskiej frekwencji członków KM NPR i Podkomitetów Monitorujących podczas posiedzeń.

Ponadto, w listopadzie 2006 r. przyjęto w trybie obiegowym cztery uchwały KM NPR: dotyczące zmian w uchwałach w sprawie powołania podkomitetów monitorujących: ds. środowiska oraz innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego, w sprawie przyjęcia zmian w regulaminie pracy KM NPR, a także w sprawie realokacji środków pomiędzy priorytetami PO *Pomoc Techniczna*.

IX posiedzenie w dn. 5 grudnia 2006 r.

Przedmiotem kolejnego spotkania Komitetu Monitorującego NPR w 2006 r. było zatwierdzenie uchwał w sprawie realokacji środków pomiędzy priorytetami SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw* oraz w sprawie zmian w tabelach finansowych PWW 2004-2006. Ponadto, omówiono usprawnienia w systemie wdrażania wprowadzone od XI 2005 r. do XI 2006 r., a także przedstawiono informację dotyczącą stanu wdrażania SIMIK oraz NSRO jako kontynuacji działań prorozwojowych w Polsce.

Ogólna frekwencja na dotychczasowych spotkaniach KM NPR wyniosła prawie 60%, przy czym najwyższy poziom obecności odnotowano w przypadku przedstawicieli strony rządowej (71,4%), natomiast frekwencja reprezentantów samorządów i partnerów społeczno-gospodarczych była niższa (odpowiednio 51,2% oraz 56,5% obecności).

2. PRZEBIEG PRAC W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH PODKOMITETÓW MONITORUJĄCYCH

2.1. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. ZATRUDNIENIA I ZASOBÓW LUDZKICH

Podkomitet ds. zatrudnienia i zasobów ludzkich utworzony został na mocy *Uchwały nr 2 Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju z dnia 12 października 2004 r. w sprawie powołania Podkomitetu Monitorującego do spraw zatrudnienia i zasobów ludzkich*. Jego głównym celem jest koordynacja i monitoring polityk krajowych dotyczących kwestii zatrudnienia i zasobów ludzkich. Funkcję Przewodniczącego Podkomitetu sprawował początkowo Pan Marek Szczepański, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki i Pracy, a następnie, od 2006 r. – Pan Paweł Chorąży, Dyrektor Departamentu Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. W skład Podkomitetu wchodzi 19 członków.

Szerokie grono osób uczestniczących dotychczas w spotkaniach Podkomitetu to przede wszystkim członkowie (ich stali zastępcy lub osoby upoważnione), eksperci zewnętrzni, reprezentanci zainteresowanych resortów oraz Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia w Komisji Europejskiej. W trzecim posiedzeniu uczestniczyli także przedstawiciele beneficjentów. Na spotkaniach Podkomitetu najwyższą frekwencją (90% obecności) wykazali się przedstawiciele strony rządowej. Stosunkowo niski udział w pracach Podkomitetu odnotowano natomiast w przypadku partnerów społeczno-gospodarczych (51%), a zdecydowanie najniższy – w odniesieniu do reprezentantów strony samorządowej (jedynie 15%). Natomiast ogólna frekwencja podczas posiedzeń Podkomitetu wyniosła 52% obecności i była najwyższa spośród wszystkich podkomitetów monitorujących ds. polityk horyzontalnych.

Dotychczas odbyły się cztery posiedzenia Podkomitetu: 26 października 2004 r., 12 kwietnia 2005 r., 12 lipca 2006 r. oraz 14 grudnia 2006 r.

Obszary tematyczne poruszane na posiedzeniach Podkomitetu dotyczyły kwestii związanych z rozwojem zasobów ludzkich oraz wykorzystaniem funduszy strukturalnych na działania wspierające politykę wzrostu zatrudnienia i konkurencyjności.

Podczas pierwszego posiedzenia dyskutowano nad *Ramami Odniesienia Polityki Zatrudnienia* wyznaczającymi ogólny kontekst tej polityki oraz kierunki pomocy zorientowanej na zatrudnienie i rozwój zasobów ludzkich, a także nad *Krajowymi Planami Działań na rzecz Zatrudnienia oraz na rzecz Integracji Społecznej*, określającymi główne zadania państwa w tym obszarze.

Drugie posiedzenie Podkomitetu koncentrowało się na omówieniu zasad monitorowania wsparcia udzielanego z funduszy strukturalnych w zakresie zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich. Ponadto, dyskutowano nad wynikami pierwszego raportu dotyczącego realizacji projektów w ramach działań wdrażanych przez Wojewódzkie Urzędy Pracy. Przebieg dyskusji skupiał się na wskazaniu metod i zasad, w oparciu o które będzie w przyszłości prowadzona ocena efektywności i skuteczności działań podejmowanych przez urzędy pracy.

Trzecie posiedzenie Podkomitetu poświęcone było tematyce rozwoju zasobów ludzkich na obszarach wiejskich. Poruszone na forum Podkomitetu zagadnienia koncentrowały się głównie na kwestiach związanych z osiągnięciem założonych wskaźników w projektach współfinansowanych z funduszy strukturalnych oraz zachowaniem trwałości wdrażanych przedsięwzięć. Na posiedzeniu poruszono również kwestie dotyczące wypracowania na lata 2007-2013 kryteriów wyboru projektów, które służyłyby skutecznej realizacji określonych celów, a także przedyskutowano problem przygotowania odpowiednich procedur

wnioskowania o środki, zapewniających realizację celów i strategii oraz przyczyniających się do pełnego wykorzystania dobrych pomysłów. Ponadto, zainicjowano przeprowadzenie pogłębionych analiz/diagnoz z zakresu:

- wyboru najciekawszych projektów realizowanych z udziałem środków z EFS,
- zebrania projektów, które charakteryzują się innowacyjnością i „dobrym pomysłem”, ale jednocześnie nie uzyskały wsparcia i nie są realizowane,
- opracowania ścieżki realizacji przykładowego projektu dotyczącego reorientacji zawodowej, tj. wskazania kolejnych etapów realizacji – od momentu przygotowania wniosku o dofinansowanie aż do zakończenia i końcowego rozliczenia projektu.

Na czwartym posiedzeniu podniesione zostały kwestie: działalności szkoleniowej jako instrumentu wzmacniającego aktywizację osób na rynku pracy – na przykładzie projektów realizowanych w ramach działania 2.1 *Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie ZPORR*, a także inwestycji w kadry – na przykładzie działania 2.3 *Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki SPO RZL*. Ponadto, zaprezentowano stan realizacji działań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dotychczasowy przebieg prac Podkomitetu wskazuje na duże zaangażowanie osób uczestniczących w spotkaniach Podkomitetu, o czym mogą świadczyć ożywione dyskusje podczas posiedzeń.

2.2. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW

Podkomitet ds. małych i średnich przedsiębiorstw utworzony został na mocy *Uchwały nr 6 komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju z dnia 12 października 2004 r. w sprawie powołania Podkomitetu Monitorującego do spraw małych i średnich przedsiębiorstw*. Zadaniem Podkomitetu jest monitorowanie i badanie efektów wdrażania polityki w zakresie małych i średnich przedsiębiorstw w przekroju poszczególnych programów operacyjnych realizowanych w ramach NPR. Funkcję sekretariatu Podkomitetu pełni Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, a Przewodniczącą Podkomitetu od początku jego działalności jest Pani Małgorzata Starczewska-Krzysztosek. W skład Podkomitetu wchodzi 21 członków.

Analizując aktywność członków Podkomitetu należy zwrócić uwagę na fakt, że ich frekwencja podczas dotychczasowych 8 posiedzeń była niska i kształtowała się na poziomie zaledwie 45,2%. Przedstawiciele partnerów społeczno-gospodarczych oraz strony rządowej uczestniczyli średnio w około połowie spotkań (odpowiednio 55,1 i 49,5%), natomiast reprezentanci strony samorządowej odnotowali zaledwie 18,3% obecności.

Należy zauważyć, że pomimo ww. problemów z frekwencją członków Podkomitet ds. małych i średnich przedsiębiorstw działał bardzo aktywnie. Z inicjatywy PKPP „Lewiatan”, prowadzącej sekretariat Podkomitetu, została przeprowadzona ankieta mającą na celu autoewaluację Podkomitetu. Wyniki kwestionariusza miały służyć zidentyfikowaniu słabych punktów Podkomitetu i pozwolić na lepsze przygotowanie planu dalszej pracy. Ponadto, pod koniec 2006 r. sporządzono listę rankingową tematów ekspertyz, które mogłyby zostać zrealizowane w ramach prac Podkomitetu.

Posiedzenia Podkomitetu odbywają się systematycznie i zgodnie z harmonogramem. Dotychczas miało miejsce 8 posiedzeń – 9 listopada i 4 marca 2005 r., 17 maja, 7 września i 8 grudnia 2005 r., 10 marca, 26 września i 15 grudnia 2006 r. Kolejne posiedzenie Podkomitetu odbędzie się w dn. 1 czerwca br.

Punkt wyjścia do rozważań i dyskusji podczas posiedzeń Podkomitetu stanowiły informacje nt. stanu wdrażania poszczególnych działań, w ramach których wspierane są MSP, tj. działań priorytetu 2 *Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw* w ramach SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw* oraz działania 3.4 *Mikroprzedsiębiorstwa* w ramach *Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego*, a od 2006 r. także w ramach SPO *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich*. Następnie, na każdym posiedzeniu, prezentowane były zagadnienia związane bezpośrednio z tematyką przedsiębiorczości, dotyczące wielu aspektów – od dokumentów i programów wspólnotowych i rządowych, przez stan sektora MSP, po problematykę związaną bezpośrednio z funduszami strukturalnymi.

Pośród poruszanych i dyskutowanych zagadnień należy wymienić następujące: prezentacja sektora MSP w Polsce, Europejska Karta Małych i Średnich Przedsiębiorstw jako wyznacznik najważniejszych kierunków polityki państw UE wobec MSP, bariery w pozyskiwaniu funduszy strukturalnych, najczęściej popełniane błędy we wnioskach beneficjentów o dofinansowanie, projekt Programu Operacyjnego PO *Innowacyjna Gospodarka*, problemy w procesie podpisywania umów z beneficjentami oraz rozliczania przyznanych dotacji, stan realizacji programu „*Kierunki działań rządu wobec małych i średnich przedsiębiorstw od 2003 do 2006 roku*”, analiza SWOT obecnego okresu wdrażania na podstawie dotychczasowych prac Podkomitetu, usprawnienia w systemie wdrażania funduszy strukturalnych w ramach SPO WKP, rola systemu bankowego w systemie wdrażania funduszy strukturalnych 2004-2006, instrumenty finansowe wspierające MSP na przykładzie Krajowego Funduszu Kapitałowego oraz Funduszu Poręczeń Unijnych oraz działania skierowane do MSP w ramach regionalnych programów operacyjnych 2007-2013.

Prezentowane zagadnienia merytoryczne uzupełniane i urozmaicane były wynikami raportu Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, zawierającego rezultaty badania nt. zainteresowania małych i średnich przedsiębiorstw funduszami strukturalnymi oraz największych barier w pozyskaniu dofinansowania – wg kategorii zatrudnienia, sekcji PKD¹ oraz województw. Wyniki badania PKPP „Lewiatan” stanowiły interesujące spojrzenie na fundusze strukturalne z perspektywy przedsiębiorstw ubiegających się o wsparcie.

2.3. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. ŚRODOWISKA

Podkomitet ds. środowiska powołany został *Uchwałą Nr 3 Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju z dnia 12 października 2004 r. w sprawie powołania Podkomitetu Monitorującego do spraw środowiska*. Do głównych zadań Podkomitetu należy monitorowanie wdrażania polityki w zakresie środowiska w przekroju poszczególnych programów operacyjnych realizowanych w ramach Narodowego Planu Rozwoju, w tym w Podstawach Wsparcia Wspólnoty, badanie efektów tej polityki, a także rozpatrywanie i opiniowanie propozycji zmian dotyczących finansowania poszczególnych działań realizowanych w jej zakresie. Ponadto Podkomitet przedkłada KM NPR/PWW propozycje dostosowań lub rewizji pomocy, które umożliwiają osiągnięcie celów poszczególnych działań w zakresie polityki skierowanej na ochronę środowiska, oraz rozpatruje sprawozdania z postępu realizacji polityki w zakresie środowiska, w przekroju poszczególnych programów operacyjnych.

Funkcję Przewodniczącej Podkomitetu do połowy 2006 r. pełniła Pani Grażyna Niesyto, Dyrektor Departamentu Integracji Europejskiej w Ministerstwie Środowiska, a następnie przejęła ją Pani Aleksandra Malarz, p.o. Zastępcy Dyrektora Departamentu Funduszy

---

¹ Polska Klasyfikacja Działalności Gospodarczej

Ekologicznych w Ministerstwie Środowiska. W pracach Podkomitetu uczestniczy 21 członków.

Dotychczasową frekwencję podczas posiedzeń Podkomitetu, na poziomie 39% obecności, należy ocenić jako bardzo niską. Najniższy udział w posiedzeniach odnotowano w przypadku strony samorządowej (19% obecności) – w dotychczasowych spotkaniach uczestniczyło zaledwie 3 spośród 8 przedstawicieli strony samorządowej zgłoszonych do udziału w Podkomitecie. W odniesieniu do przedstawicieli partnerów społeczno-gospodarczych uzyskano frekwencję na dość niskim poziomie – 42%, jednak należy zaznaczyć, że w porównaniu z poprzednim rokiem nastąpił wzrost o 9 pkt proc. W przypadku przedstawicieli strony rządowej frekwencja była najwyższa i wyniosła 66,7%.

Dotychczas odbyło się pięć posiedzeń Podkomitetu, w następujących terminach: 4 listopada i 28 kwietnia 2005 r. oraz 19 kwietnia i 28 września 2006 r., a także 29 marca 2007 r.

Na pierwszym z posiedzeń Podkomitetu zaprezentowano priorytety środowiskowe w Narodowym Planie Rozwoju 2004 – 2006 oraz możliwości korzystania przez przedsiębiorstwa działające w sektorze żywnościowym ze środków *SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich*.

Podczas kolejnego posiedzenia zostały omówione zagadnienia w zakresie ochrony środowiska mające wpływ na wykorzystanie funduszy UE, m. in. kwestia *Oceny Oddziaływania na Środowisko (OOS)* w kontekście nowelizacji ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz system obszarów NATURA 2000 i stan wdrożenia przez Polskę dyrektyw dotyczących tego zagadnienia. Dodatkowo przedstawiono prezentacje dotyczące projektów z zakresu ochrony środowiska w programach operacyjnych i Strategii wykorzystania Funduszu Spójności oraz wpływu projektów współfinansowanych z funduszy UE na środowisko. Dyskutowano m.in. na temat terminów przekazywania projektów do Komisji Europejskiej, wyznaczonych w ramach Strategii wykorzystania Funduszu Spójności.

Na trzecim posiedzeniu Podkomitetu zaprezentowano analizę projektów z zakresu ochrony środowiska w programach operacyjnych i Funduszu Spójności oraz przedstawiono stan wdrażania dyrektyw UE w zakresie ochrony środowiska w Polsce w odniesieniu do działań realizowanych w ramach NPR 2004-2006. Omówione zostały najważniejsze przepisy prawne dotyczące ochrony środowiska, na realizację których Polska otrzymała okres przejściowy, a które są wypełniane m.in. przez inwestycje wspierane z funduszy unijnych. Dyskutowano o zagrożeniach wynikających z niewywiązania się ze zobowiązań wobec Unii Europejskiej w odpowiednim terminie, a także o prowadzonym przez Ministerstwo Środowiska systemie monitoringu realizacji zobowiązań, które w traktacie akcesyjnym mają wpisane etapy przejściowe. Z pozytywnym przyjęciem ze strony członków Podkomitetu spotkało się przedstawienie planu badania ewaluacyjnego nt. oceny wpływu projektów z zakresu infrastruktury ochrony środowiska na realizację zobowiązań zapisanych w części „Środowisko” Traktatu Akcesyjnego. Badanie powyższe zostanie przeprowadzone na zlecenie Podkomitetu.

Z inicjatywy członków Podkomitetu w dniu 9 czerwca 2006 r. przeprowadzono szkolenie dla kadr zajmujących się tematyką ochrony środowiska w instytucjach odpowiedzialnych za wdrażanie programów współfinansowanych ze środków strukturalnych (w szkoleniu udział wzięli przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Gospodarki i Ministerstwa Finansów). Podczas szkolenia przedstawiono procedurę oceny oddziaływania na środowisko na przykładzie projektu drogowego. Ponadto, zaprezentowano oddziaływanie przedsięwzięć współfinansowanych ze środków strukturalnych na obszary Natura 2000 w świetle przepisów dyrektywy siedliskowej oraz omówiono kwestię uwzględniania działań prośrodowiskowych przy przygotowywaniu projektów inwestycyjnych.

Na czwartym posiedzeniu Podkomitetu przedstawiono m.in. wnioski z powyższego szkolenia, informację na temat priorytetów środowiskowych w POIiŚ, jak również zazieleniania programów i projektów UE, tj. wykorzystania doświadczeń z lat 2004-2006 na okres programowania 2007-2013.

Kolejne spotkanie Podkomitetu poświęcone było omówieniu następujących kwestii: informacji o projektach z zakresu ochrony środowiska w programach operacyjnych i Funduszu Spójności 2004-2006 realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w programach operacyjnych, w tym regionalnych, na lata 2007-2013 w świetle doświadczeń z okresu 2004-2006 (SPO WKP / PO IG oraz ZPORR / RPO), a także stanu przygotowań do uruchomienia priorytetów środowiskowych w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.

2.4. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. POLITYKI REGIONALNEJ

Podkomitet Monitorujący ds. polityki regionalnej został utworzony na mocy *Uchwały nr 5 Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju z dnia 12 października 2004 r. w sprawie powołania Podkomitetu Monitorującego ds. polityki regionalnej*. Do głównych zadań Podkomitetu, szczegółowo określonych w §6 ww. uchwały, należy monitorowanie wdrażania NPR w zakresie rozwoju regionalnego w kontekście realizacji celów udzielonej pomocy.

Funkcję Przewodniczącego Podkomitetu do listopada 2006 r. pełnił Pan Edward Cybulka, Członek Zarządu Województwa Opolskiego. W pracach Podkomitetu ds. polityki regionalnej uczestniczy 44 członków.

Przy ogólnej frekwencji podczas posiedzeń na poziomie 48,4% największe zaangażowanie wykazała dotychczas strona rządowa - 62% obecności, niższe - przedstawiciele partnerów społeczno-gospodarczych (45,2% frekwencji), natomiast zdecydowanie niskie, choć rosnące – na poziomie 38,2% – członkowie reprezentujący stronę samorządową.

Do końca maja br. odbyło się 5 posiedzeń Podkomitetu: 10 listopada 2004 r., 31 marca i 6 października 2005 r., a także 10 maja i 30 października 2006 r.

Tematyka pierwszego posiedzenia dotyczyła spraw organizacyjnych związanych z regulaminem pracy Podkomitetu, omówienia stanu przygotowania ram prawnych dla systemu wdrażania programów, a także prezentacji obowiązującego systemu monitorowania i pozyskiwania danych na temat wdrażania *Zintegrowanego programu operacyjnego rozwoju regionalnego*.

Drugie spotkanie było poświęcone omówieniu stanu wdrażania ZPORR w poszczególnych regionach i głównych kierunków wykorzystania środków w ramach programu, a także prezentacji postępów w pracach nad aktualizacją strategii rozwoju województw. Ponadto, przedmiotem posiedzenia był wybór ekspertyz dotyczących polityki regionalnej w kontekście realizowanych programów. Zgodnie z sugestią członków Podkomitetu postanowiono rozszerzyć analizę regionalną uwzględniając stan realizacji pozostałych programów sektorowych w województwach oraz stopień ich zaawansowania w poszczególnych regionach.

Podczas trzeciego posiedzenia Podkomitetu omówiono wyniki analizy wykorzystania środków strukturalnych w poszczególnych regionach, znaczenie monitorowania zasady n+2, realizację ZPORR w poszczególnych województwach oraz stan wdrażania priorytetu 2 w województwie opolskim. Na zakończenie spotkania członkowie Podkomitetu ponownie podjęli dyskusję na temat ekspertyz, które powinny być przeprowadzone w obszarze polityki

regionalnej. Jednakże, pomimo dwukrotnej dyskusji nad tą kwestią, członkowie nie podjęli wiążących decyzji co do konkretnych tematów ekspertyz, które powinny zostać zlecone.

Na czwartym spotkaniu Podkomitetu przedstawiciele województw opolskiego oraz śląskiego zaprezentowali realizację strategii rozwoju województw poprzez ZPORR i inne programy operacyjne. Następnie omówiono wpływ regionalny SPO *Transport* i SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw*, a także przeprowadzone i planowane zmiany aktów prawnych i procedur związanych z wdrażaniem funduszy strukturalnych.

Podczas piątego spotkania Podkomitetu prezentacje na temat realizacji strategii rozwoju województw poprzez ZPORR i inne programy operacyjne przedstawili reprezentanci województw dolnośląskiego i podkarpackiego. Ponadto, omówiono koncepcję rozwoju regionów na podstawie projektów Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2007-2013, a także przeprowadzono dyskusję na temat ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

2.5. PODKOMITET MONITORUJĄCY DS. INNOWACYJNOŚCI I SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Podkomitet Monitorujący ds. innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego został utworzony na mocy *Uchwały nr 4 Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju z dnia 12 października 2004 r. w sprawie powołania Podkomitetu Monitorującego do spraw innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego*. Głównym zadaniem Podkomitetu jest monitorowanie wdrażania NPR w odniesieniu do polityki w zakresie innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego w przekroju poszczególnych programów operacyjnych oraz badanie jej efektów.

W pierwszym okresie działalności funkcję sekretariatu Podkomitetu pełniła Naczelna Organizacja Techniczna, a Przewodniczącym był Pan Tadeusz Romanowicz, Prezes ww. instytucji. Od 2006 r. funkcję sekretariatu przejęło Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Z dniem 30 czerwca 2006 r. Pan Tadeusz Romanowicz zrezygnował z funkcji Przewodniczącego, w związku z czym prace Podkomitetu zostały wstrzymane na kilka miesięcy. Od września 2006 r. funkcję Przewodniczącego Podkomitetu pełni Pan Olaf Gajl, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W skład Podkomitetu wchodzi 29 członków.

Analiza frekwencji uczestników podczas posiedzeń (ogółem 48%) wskazuje na znacznie niższe zaangażowanie w prace Podkomitetu członków z ramienia samorządu (28,2% obecności) niż przedstawiciele strony rządowej oraz partnerów społeczno-gospodarczych (odpowiednio, 59,1% i 58,2% frekwencji), przy czym w ubiegłym roku odnotowano w tym zakresie pewną poprawę.

Do końca maja br. odbyło się 5 posiedzeń Podkomitetu: 25 października 2004 r., 18 lutego i 16 listopada 2005 r., 29 listopada 2006 r. oraz 9 maja 2007 r.

Na pierwszym posiedzeniu Podkomitetu zaprezentowano uwarunkowania oraz proponowany plan realizacji zadań Podkomitetu, jak również rozwiązania ustawowe wspierające działalność innowacyjną.

Podczas drugiego posiedzenia przedstawiono zakres i standardy prowadzonej w Polsce publicznej statystyki innowacyjności, która byłaby pomocna w mierzeniu wpływu NPR na powyższy obszar. Poruszono również problem niskiego poziomu informatyzacji urzędów publicznych. Ponadto, podjęto dyskusję nad rozwiązaniami umożliwiającymi bardziej

skuteczne monitorowanie realizacji polityki innowacyjności i społeczeństwa informacyjnego, jednak nie zaproponowano konkretnych rozwiązań do wdrożenia.

Głównym tematem poruszonym na trzecim spotkaniu był stan realizacji działań przyczyniających się w znacznym stopniu do rozwoju polityki innowacyjności, realizowanych w ramach programów operacyjnych – na podstawie głównych danych z systemu monitoringu. Zwrócono również uwagę na liczne trudności w aplikowaniu o środki unijne i dyskutowano nad ich rozwiązaniem.

Czwarte posiedzenie Podkomitetu poświęcone było omówieniu następujących kwestii: działań na rzecz współpracy sektora nauki z sektorem gospodarki w latach 2004-2006, działań przewidzianych w nowej perspektywie finansowej 2007-2013 w ramach PO Innowacyjna Gospodarka oraz PO Kapitał Ludzki, strategicznych programów badawczo-rozwojowych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju jako instrumentu zwiększającego zaangażowanie przedsiębiorstw w prace B+R, polityki horyzontalnej „rozwój społeczeństwa informacyjnego” (w tym informatyzacja administracji publicznej), propozycji zmian ustaw w zakresie nowej organizacji sektora B+R w Polsce, a także oceny efektów realizacji projektów w zakresie społeczeństwa informacyjnego oraz sektora B+R (Działanie 1.4 i 1.5 SPO-WKP).

Na piątym spotkaniu Podkomitetu odbyła się dyskusja panelowa z udziałem ekspertów na temat wykorzystania narzędzi społeczeństwa informacyjnego do zwiększania konkurencyjności gospodarki, efektywności administracji publicznej oraz podniesienia poziomu obsługi ludności przez administrację publiczną. Przedstawiono również przykłady projektów na rzecz wzmocnienia innowacyjności przedsiębiorstw oraz budowy społeczeństwa informacyjnego z województw: małopolskiego, świętokrzyskiego, opolskiego oraz z Częstochowy.

PODSUMOWANIE

W odniesieniu do prac Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju w latach 2004-2006 można stwierdzić, że Komitet w pełni realizował swoje ustawowe zadania, tj. corocznie rozpatrywał i zatwierdzał roczne sprawozdania z realizacji Narodowego Planu Rozwoju, regularnie monitorował przebieg realizacji Planu oraz zakres usprawnień wprowadzanych w systemie wdrażania, a także opiniował i zatwierdzał zgłoszone przez IZ PWW propozycje przesunięć środków między priorytetami w ramach poszczególnych programów operacyjnych. Ponadto, w omawianym okresie posiedzenia Komitetu odbywały się regularnie, 3 razy w roku, a frekwencja podczas spotkań KM NPR – choć kształtowała się na dość niskim poziomie (ok. 60%) – zapewniała kworum przy podejmowaniu decyzji i aktywny udział członków podczas posiedzeń.

Natomiast przy formułowaniu oceny dotychczasowych prac Podkomitetów Monitorujących i ich wkładu w realizację Narodowego Planu Rozwoju na lata 2004-2006 należy podkreślić, iż rola tych gremiów w procesie kształtowania i realizacji polityk horyzontalnych była dość ograniczona, co wynika z uwarunkowań prawno-proceduralnych, nadających zasadnicze uprawnienia i obowiązki w realizacji programów i projektów innym instytucjom, tj. przede wszystkim instytucjom zarządzającym programami oraz komitetom monitorującym realizację PO. Dodatkowym czynnikiem ograniczającym znaczenie Podkomitetów Monitorujących były niska frekwencja podczas posiedzeń, utrudniająca podejmowanie wiążących decyzji, a także niewielkie zaangażowanie większości członków w prace Podkomitetów. Należy przy tym zauważyć, że podjęte przez IZ PWW działania – zarówno próby dyscyplinowania członków (m. in. poprzez wystosowanie do instytucji delegujących pism informujących o wysokim poziomie absencji niektórych członków i ponawianie zapytań o podtrzymywanie ich gotowości do udziału w Podkomitetach), jak i zaangażowanie w stronę merytoryczną przy opracowaniu tematów spotkań oraz inicjowanie zmian w regulaminach Podkomitetów (wprowadzenie możliwości uczestniczenia w spotkaniach Komitetu i Podkomitetów z prawem głosu osób upoważnionych przez członków), doprowadziły do usprawnienia prac i poprawy frekwencji.

Ponadto, prace Podkomitetów – zazwyczaj ograniczające się do prezentacji danych i dyskusji – nie skutkowały z reguły formułowaniem praktycznych wniosków bądź podejmowaniem inicjatyw w postaci propozycji zlecenia ekspertyz (z wyjątkiem Podkomitetów ds. środowiska oraz ds. małych i średnich przedsiębiorstw) czy rozszerzenia tematyki kolejnych spotkań. Pozytywnie należy natomiast ocenić inicjatywy takie jak: przeprowadzenie szkolenia dla kadr zajmujących się tematyką ochrony środowiska zrealizowane przez Podkomitet ds. środowiska czy zaangażowanie ekspertów zewnętrznych do udziału w posiedzeniach niektórych Podkomitetów.

Podsumowując, można stwierdzić, że wyniki prac Podkomitetów miały dotychczas niewielkie przełożenie na konkretne efekty usprawniające absorpcję środków strukturalnych w Polsce. Niemniej jednak w 2006 r. odnotowano wzrost zainteresowania członków i obserwatorów pracami Podkomitetów, co można przypisać – obok wymienionych działań IZ PWW – m.in. rozszerzeniu tematyki spotkań, skupiających się na wskazywaniu możliwości wykorzystania doświadczeń z lat 2004-2006 na potrzeby okresu programowania 2007-2013.